

κι άλλο ή εμπύχωση τής μουσικής σκέψης του ποιητή σ' ένα λινοικό κομμάτι. Η ήποκριτική τέχνη εκεί κυριαρχεί, μα εδώ συντρέχει ένα μόνο στοιχείο: ή εξήγηση τής έννοιας του ποιητικού κειμένου, με τό χρώμα, με τό χαραχτήρα, με τόν τόνο που θά του δώσετε τη στιγμή που θά τό απαγγείλετε για να νιώση ό άκροατής και τις πιο λεπτές αισθητικές παραλλαγές στο σύνολο και στα καθέκαστα. Τόσο λίγο μά και τόσο πολύ.

Αυτές τις αισθητικές παραλλαγές μās τις χαρίζει τόσο συχνά ό ποιητής Λαύρας, που άντιπροσωπεύει τήν ήθογραφική, να ποιήσε, ποίηση στα νέα μας χρόνια. Ο ποιητής που τραγούδησε με χάρη και κομψότητα τους λαϊκούς θρύλους, τις έλληνικές θάλασσες, τα χωριά, τους κάμπους, τό άνθισμα τής άνοιξης και που με τη μελαγχολική του λύρα μās ξύπνησε στα βάρη του είναι μās μια νοσταλγική επιθυμία για τις χαμένες εδύσεις και τις άγνώριστες χαρές τής πρώτης μας ζωής.

Ο στίχος του Λάουρα όσο λιτός, άπλός, άγαθός κι άν είναι τόσο μās δίνει μια τρυφερόη, άπαλή φυσική νότα που ήσθάλλει τη συγκίνηση και τήν παιητικότητα. Ο γλυκός του σκοπός βροίζει άμέσως άνταπόκριση στην εσωτερή μās λυρική διάθεση και ξεπνά τήν ήχώ τρυφού μās όσο κι άν είναι σβησμένη, όσο κι άν είναι κοιμισμένη σε βύθος μακρόχρονο. Ο ποιητής έχει φιλοσοφήσει τη ζωή, έχει ξεδιαλέξει τά όνειρα από τήν πραγματικότητα, έχει νιώσει τήν αξία τής ζωικής χαράς και τήν οδσία του πόνου, και ποθεί να πετάξη ψηλά, για να ιδή από κει τόν άνθρωπο κυκλωμένο, άλυσοδεμένο μέου στην κρύα παράδοση και τη σκλαβιά, για να τού ταλανίση τήν τύχη και να τού μοιολογήση τη δυστυχία. Δέν προχωρεί βέβαια, δέν όνειροκόεται, δέν ψάλλει τό λυτρωμό του άνθρώπου, μα τόν ποθεί, τόνε λαχταρά, τόν έλπίζει. Κ' έτσι ή μελαγχολική του διάθεση, δε μένει σά σφραγίδα τελειωτική τής μούσας του, μα σάν κάτι διαβατικό, που εκεί στηρίζεται ό ποιητής για να παρατηρήση τό γύρω του κόσμο, ν' άγναντέψη τόν όρίζοντα, να βρειστη στη θάλασσα τής ψυχής που τά αιστήματα όλοένα τήν άεροτριμιζούν.

Σχετική με τήν ποίηση του Λάουρα σε μερικά, μα και σε άλλα τόσο διαμορφωτική του Καρθαίου ή λύρα, που συνταιριάζει τήν πραγματικότητα τής ζωής με τη φιλοσοφική σκέψη. Η διάθεσή του είναι πάντα ήρεμη. Ένώ παρατηρεί τόν κόσμο ψύχραιμα κι άντικειμενικά, πάντα στο βύθος διακρίνει κανείς μίαν έξαιρετική αισθαντικότητα. Στο τραγούδι του προσαπεί να περιλάβει μια χαρά κ' ένα παιγνίδισμα, μα κάτω απ' όλα αυτά τι μεγάλη πίκρα υπάρχει για τήν άχάριστη ζωή, τι άπογοήτευση και πόση έγκαριότερηση!

Ο Καρθαίος είναι πεσιμιστής και τόν πεσιμισμό του αυτό θέλει να τόν πνίξη, να τόν άφανίση γιατί του χαλά τήν απόλαψη τής

ζωής. Αυτή είναι ή κεντρική ιδέα που κατέχει τήν ποίησή του. Έδώ ή ζωή γελά και χαιρείται, μās δίνεται όλη δική μας, τήν κυνηγοίμε, άνοίγουμε τά χέρια να τήν πιάσουμε, να τη σφίξουμε στην άγκαλιά μας. Κι όμως παντοτεινά μās ξεφεύγει. Κάτι θλιβερό, κάτι μοιραίο μās κάνει να μήν μπορούίμε να πραγματοποιήσουμε ό,τι θέλουμε και λαχταροίμε με τόσο πόθο φλογερό. Κ' έρχεται ή αντίδραση. Μια φορά λοιπόν που ή ζωή μās κρύβει τόση πίκρα, τόσα βάσανα και μās έτοιμάζει τέλος άθλιο, άς τη χαρούμε, άς τη γλεντήσουμε όσο παίρνει.

Κράξε λαγούτα και βιολιά και γέμισ' τό ποτήρι, τραγούδι οι πόνοι να γενούν κ' οι θλίψες πανηγύρι.

Και όμως ή ποίηση αυτή του Καρθαίου, πόσο μās λυτρώνει τη μελαγχολία! Άγναντεύει τόν κόσμο με μάτι λοξό, είρωνικό κ' έτσι τά αιστήματα τής ματαιότητας και τής φθοράς που ψάλλει, παίρνουμε για μās ένα τόνο φυσικό και πεπωμένο και με τό κρυμένο του χιούμορ σκορπίζει γαλήνη μέσα στην ψυχή μας. Η μούσα του Καρθαίου είναι τετράγωνη, βαριά, ρεαλιστική. Δε θέλει τους πολύπλοκους δρόμους και τις στενές στράτες και δέν ξαίρει τά φραστικά ίσοζυγίσματα και τις δεξιοτέχνες ίσορροπίες. Περπατά στερεά, γνωρίζει που βαδίζει κι άπλώνεται σε διάστημα που μπορεί κ' έχει τη δύναμη να τό περάση. Ο Καρθαίος ποτίζει, τόν ποιητικό του κήπο με γνώση και σοφία, κ' έτσι τάνθη του είναι συχνά πολίχρωμα και πολυεύωδα.

(Στο έρχόμενο τό τέλος)

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Έσταυρωμένε μου γλωμέ, Κυθήρεια εσύ λαμπρή:
Άγαπημένοι μου θεοί, τό ίδιο κ' οι δυό ιεροί!
Μπρός στάσπρο τάγαλμα τής μιάς, στου άλλου τη
[ζουγοραφία,
δέεται ή ψυχή μου σ' έκσταση... Ω Πόνε κι ώ
[Όμορφιά!

Κάτω απ' τόν άπειρο ούρανό στόν κάμπο σάν βροθώ,
μακρυνά απ' τόν κόσμο, άγνότερη τη νιώθω τήν
[ψυχή μου,
ώλη όπως λούζεται στο φώς. Και μέσ στην έκστασή μου
μηδέ πώς άλλοι είναι κακοί μπορώ να θυμηθώ...

Με όση λαχτάρα εγώ ποθώ του Χάρου τήν άγκάλη
με τόσο πάθος τη ζωή τη νοσταλγώ και πάλη.
Τήν πλάνα και γλυκιά ζωή, ξανά που τήν πιστεύω.
Ξεχνώντας, πώς τό θάνατο με κάνει να γυρεύω.

Ω ήλιε μου, σάν τό φυτό που θρέφεται απ' τό
[φώς σου,
άχόρταγα ός στις ρίζες του βαθιά και τό ροιφιό,
έτσι ή ψυχή μου σπέρμα σου, κι άθάνατος άνθός σου.
διψά σε κι ως τά βάθη της σε πίνει τά κρυφά.

Σάν τάτι, έτσι τήν άνοιξη, τό νέο που καλπάζει
έτσι ό καλός μου όλος χαρά κι όλος όρημη προβαίνει.
Σάν χήτη τά πυρόξανθα μαλλιά του άνατνάζει
και τόν άγέρα τής ζωής άχόρταγα άνασαινει.

ΜΑΡΙΑ ΖΑΜΠΑ